

gamta jūsu sveikatai

Gemoterapijas ievadas

Parengta pagal Rumunijos gemoterapijos
ir homeopatijos asociacijos leidinį

Leidėjas
UAB „Eurografika“

Redaktorius prof. habil. dr. Leonardas Lukoševičius
Kalbos redaktorė Audronė Kriaučiūnienė
Iš anglų kalbos vertė Jovita Dirsiene

www.gemoterapija.lt

Redakatoriaus žodis

Leidinyje aprašomas mažai žinomas gemoterapijos metodas. Jo pavadinimas kilęs iš lotyniško žodžio „*gemma*“ („pumpuras“). Gemoterapija yra specializuota žolinės medicinos forma, kai preparatai išskiriami iš ką tik išaugusių pavasarį medžių ir krūmų pumpurų bei jaunų ūglių. Pagaminti preparatai iš tokių embrioninių augalo audinių turi didelę maistingų ir biologiškai aktyvių medžiagų koncentraciją, todėl aktyvina atskirų organų ar jų sistemų funkcijas gresiančios patologijos atvejais.

Gemoterapiją dažniausiai taiko natūropatai ir homeopatai, bet ji dera ir su kitais gydymo metodais. Remiantis tyrimo duomenimis, gemoterapija yra natūralus metodas, grindžiamas jaunų augalų audinių panaudojimu. Metodas jungia fitoterapiją ir homeopatiją. Gemoterapija gali pagerinti ir įprastinių vaistų poveikį, nes veikimo spektras yra platus ir aprašytas leidinyje.

Leidinyje parengtas pagal Rumunijos gemoterapijos ir homeopatijos asociacijos įkūrėjos, Kokybės ir mokslinių tyrimų „PlantExtrakt“ skyriaus direktorės dr. Olah Neli-Kinga ir tos pačios asociacijos viceprezidento dr. Adrian Alecu pranešimą bei medžiagą. Už tai Jiems nuoširdžiai dėkojame.

Prof. habil. dr. Leonardas Lukoševičius

Turinys

1. Gemoterapijos įvadas	3
2. Istorija ir svarbiausi gemoterapijos principai	4
3. Gemopreparatų žaliavos paruošimas ir ekstrakcija	5
4. Gemopreparatų bendra charakteristika ir poveikis	7
5. Rekomenduojami kompleksiniai ekstraktai	9
6. Gemopreparatų terapinė rodyklė	10
7. Gemoterapijos paskirtis pagal ekstraktų numerius	27
8. Gemoterapinių ekstraktų sąrašas	39
9. Leidiniai apie gemoterapiją	41

1. Gemoterapijos įvadas

Gemoterapija, arba meristeminė terapija, dar vadinama „naująja fitoterapija“, pagrįsta meristeminių audinių gyvybine energija, sukaupta jaunų augalų pumpuruose, ūgliuose, šaknelėse, sėklose ir kt. Bioterapijoje šis metodas yra visiškai naujas, įdiegtas tik antrojoje praeito amžiaus pusėje. Jo pradininkai dr. Pol Henry (Belgija), dr. Max Tetau (Prancūzija), dr. Fernando Pitera (Italija) ir kt. Dr. P. Henry pirmasis pastebėjo panašumą tarp miško ir jo substrato, ant kurio auga augmenija, vystymosi ir organizmo baltymų apykaitos. Meristeminių audinių sudaro nediferencijuotos ląstelės. Šios ląstelės yra visų audinių ir suaugusių augalų struktūrų šaltinis, turintis visas augalo gyvybines jėgas, padedančias sureguliuoti ir subalansuoti ląstelių gyvybines galias.

Augalų dalys – pumpurai, jauni ūgliai, žievė, jaunos šaknys ir sėklos, turinčios meristeminių audinių, pradedamos ruošti ankstyvąją vystymosi stadiją. Jos skinamos dar besivystančios prieš besibaigiančią audinių diferenciaciją, kai aktyvaus junginio koncentracija pasiekia maksimumą.

Remiantis prancūzų „Pharmacopoeia X“ ir Europos „Pharmacopoeia 7th“ leidiniais, *gemma* ekstraktai yra gaminami iš jaunų ir šviežių augalų dalių, taikant standartizuotą metodą, kai pirmiausiai augalas *Viscum album* mirkomas 10 arba 1 procento etilo alkoholio ir glicerolio mišinyje. Pumpurų ekstraktų, vadinamų glicerolio maceratų paruošimo, gamyba privalo atitikti GGP („Geros gamybos praktikos“) reikalavimus.

2. Istorija ir svarbiausi gemoterapijos principai

Dr. P. Henry 1970 metais savo knygoje aprašė pumpurų ekstraktus, augalų šakneles, ūglius ir vidinę šaknų žievę. Šią mokslinių tyrinėjimų kryptį jis pagrindė fitosociologijos mokslu, nes medis šiuo atveju yra aukščiausioje evoliucijos grandinėje. Vėliau medžių pumpurų ekstraktų nagrinėjimą jis sujungė su tradicinių krūmų ekstraktų tyrinėjimu.

Pumpurai ir kitos augalo dalys yra pirminiai meristeminiai audiniai, sudarantys jaunas stabilias ląsteles, kuriose yra daug daugiau nukleorūgščių, palyginati su subrendusiomis ląstelėmis.

Meristeminiai audiniai nuolat vystosi. Viršūninės meristemos aptinkamos arba šaknų ir ūglių viršūnelėse, arba šalia jų. Šios meristemos skatina naujų ląstelių formavimąsi, kurių dėka pirmiausia auga šaknys ir ūgliai, o vėliau padidėja ir jų apimtis.

Gyvūnų gemalinis audinys pasidalija į ektoderma, mezoderma ir endoderma. O vystantis pumpurui viršūninė meristema dalijasi į tris pirmines meristemas: protoderma, išorinę pirminę meristema, iš kurios susidaro epidermis, ir antrinę meristema, užmezgančią pagrindinius audinius. Antrinė meristema, susiformavusi iš parenchiminių ląstelių, dalijasi į parenchimą ir žievę.

Pumpurų gemalinėse ląstelėse vyksta sudėtingi metaboliniai procesai, nes jose esama nukleorūgščių, mineralinių medžiagų, vitaminų, fermentų, o svarbiausia – augimo veiksmų: auksinų ir giberelinų. Šie ir yra specifiniai augalų augimo reguliatoriai, veikiantys mažomis koncentracijomis ir reguliuojantys ląstelių augimą, dalijimąsi, organogenezę bei senėjimą.

Šią mokslo kryptį P. Henry pavadino fitoterapija (fitoembrioterapija), kuriai dr. M. Tetau vėliau sukūrė pavadinimą gemoterapija. Abu mokslininkai labiausiai domėjosi toksinų kaupimosi ir šalinimosi procesais ląstelėse bei organuose. Šią teoriją nagrinėjo taip pat prancūzų homeopatas L. Vannier su bendradarbiais.

Gemoterapiją galima apibrėžti kaip audinių fitoterapiją, kuri tiria organizmo valymą, t. y. drenažą, ląstelių, audinių, organų stimuliaciją bei regeneraciją. M. Tetau visa tai pavadino homeopatiniu drenažu, nes kiekvienas ekstraktas veikia tiksliai ir efektyviai. Tačiau tokį apibrėžimą priskirti klasikinei homeopatijai būtų netikslinga.

M. Tetau, C. Bergeret ir kiti gemoterapijos preparatus derino su žolelių tinktūra. Todėl sistema pirmiausia ir buvo pavadinta *Phytotherapie Renovee* (atnaujinta fitoterapija), vėliau – *Homeopathie Vegetale* (vaistažolių homeopatija), dar vėliau – gemoterapija. Paskutinioji P. Henry knyga (ižangą parašė M. Tetau) vadinosi „*Gemoterapija*“ (augalinių gemalinių ekstraktų terapija).

3. Gemopreparatų žaliavos paruošimas ir ekstrakcija

Pumpurai, jauni ūgliai ir kiti augalai renkami pavasarį, ankstyvąją augimo stadiją. Ekstraktai ruošiami tik iš vienerių metų derliaus. Tada iš pumpurų, ūglių ir kitų augalų dalių, turinčių meristeminių audinių, galima išskirti biologiškai aktyvių medžiagų: fermentų, augimo veiksnių, vitaminų, baltymų, aminorūgščių, auksinų, giberelinų ir kitų augalų hormonų, formuojančių „fitokompleksą“, suteikiantį kiekvienam ekstraktui specifinį organotropiškumą skirtingiems organams ar jų sistemoms.

Pasak P. Henry, originalus paruošimas vyksta mirkant vandens, etilo alkoholio bei glicerolio mišinyje ir ekstrahuojant aktyviausias sudedamąsias dalis. M. Tetau ir jo mokiniai ekstrahavo etilo alkoholio ir glicerolio mišinyje, o vandens įpildavo tik skiedimo ir potencijavimo metu. Ištraukos kiekis buvo 1/20 sauso svorio, o potencija – D9. Potencijavimo procedūrą galima apibūdinti kaip homeopatinį metodą, kuris atspindi originalų skiedimo procesą, kratant santykiu 1 su 9 (norint, kad ekstraktas buteliukyje būtų vienodai pasiskirstęs, reikia jį sukratyti). Dėl skiedimo padidėja ne tik toksiškumas, bet ir terapinė potencija, nes kratant aktyvinama energija.

Ekstrakcijos ypatumai sukėlė tam tikras diskusijas. Kai kurie tyrėjai tvirtino, kad vandens ekstrakcijoje nėra, tačiau jo yra, nes vartojamas 70 proc. etilo alkoholio mišinys su vandeniu (etanolio nebūna nei 100, nei 96 procentų). Beje, jie taip pat tvirtino, kad D9 potencija yra paprastas atskiedimo procesas ir kad technologiškai negalima tinkamai sukratyti didelių ekstrakto kiekių. Tada ir buvo sukurtas vandens, etilo alkoholio ir glicerolio ištraukos koncentratas be skiedimo ir potencijavimo procesu, akcentuojant, kad tokia koncentrato dozė yra 10 kartų mažesnė ir ne taip stipriai veikia pacientą, ypač vaikus ir kūdikius.

Naudojant 70 proc. etilo alkoholių su gliceroliu, gaunama galutinė 35 proc. koncentracija. Ją praskiedus D9, gaunama 3,5 proc. etanolio koncentracija. Iš 30 koncentracijos lašų kūdikiui skiriama tik 10 lašų, todėl poveikis nesikeičia.

Preparato potencialas didina terapinį potencialą, bent jau teoriniu požiūriu. Jei jo trūksta koncentrate, lašus reikia ruošti su trupučiu vandens ir prieš vartojimą gerai sukratyti.

Klinikinių tyrimų metu vartojant koncentratą arba D9 gauti rezultatai nesiskyrė, todėl esant galimybei galima taikyti abu variantus. Duomenys patvirtinti autorių patyrimu.

Gemoterapijos dėl įrodymų stokos negalima priskirti homeopatijai. Preparatai neskiunami pagal simptomus, bet remiamasi ligų fiziologija, biochemija ir patofiziologija. Vaistažolių medicina ir gemoterapija šiek tiek labiau siejasi. Panašu tai, kad vieni augalai apdorojami per ankstyvąją stadiją, kiti – jau subrendę (pavyzdžiui, vaistažolių medicinoje norint išgauti aktyvų preparatą, echinacėjos šaknelės turi būti dvejų metų brandos).

Gemoterapija, kaip moksliskai pagrįstas gydymo metodas, jungia žmogaus fiziologiją, patofiziologiją bei augalų chemiją ir tikslią klinikinę diagnozę. Svarbiausias principas – parinkti preparatus kiekvienam pacientui individualiai, tiksliai įvertinus jo ligą. Tai ir būtų šio gydymo metodo kertinis akmuo.

4. Gemopreparatų bendra charakteristika ir poveikis

Pumpurų ekstraktas skatina ląstelių atsinaujinimą ir audinių homeostazę, veikdamas ne tik funkciniam ir molekuliniam medžiagų apykaitos lygyje. Vertinant iš biologinės pusės, šie ekstraktai taip pat veikia organų retikuloendotelinę sistemą bei reguliuoja albuminų ir globulinų koncentracijas kraujyje. Ekstraktai ne tik suaktyvina ląstelių gyvybines funkcijas, bet ir efektyviai veikia žmogaus medžiagų apykaitą.

Pumpurų ekstraktų veiksmingumas ir saugumas išnagrinėtas įvairiais aspektais:

- palyginta meristemino audinio ir išskirtų iš suaugusių tos pačios rūšies augalo dalių ekstraktų cheminė sudėtis, kuri pasirodė skirtinga. Tai rodo ir skirtingas veikimas, palyginti su kitais ekstraktų tipais;
- palyginti farmakologinių tyrimų rezultatai:
  - *Ribes nigrum* pumpurų ekstraktas padeda slopinti uždegimą (atsparumo šalčiui testas, pėdos plantarinis edemos testas, kempinės testas, Freudo adjuvantinis tyrimas);
  - *Rosmarinus officinalis* ūglių ekstraktas palaiko normalią tulžies apytakos ir kepenų funkcinę būklę (veikia tulžies srautą ir kepenų aminotransferazių aktyvumą);
  - *Tilia tomentosa* pumpurų ekstraktas ramina (jaudrumo testas);
  - *Crataegus oxyacantha* ūglių ekstraktas reguliuoja širdies ritmą;
- klinikiniai tyrimai įrodė, kad pumpurų ekstraktai yra efektyvūs ir kad jų vartojimas individualiais ar rekomenduojamais atvejais yra visiškai saugus.

Pumpurų ekstraktai netoksiški, o šalutinio poveikio nenustatyta. Jie veikia švelniai, reguliuodami kūne besiformuojančius įvairių organų funkcijų sutrikimus.

Gemoterapiniai ekstraktai lengvai absorbuojami ir gali būti ruošiami lašų pavidalu. Tinka vaikams, suaugusiems bei nėščioms moterims.

Profesionalo rankose gemoterapija yra švelnus ir gana efektyvus terapinis metodas. Klinikinė gemoterapija remiasi ne tik paciento būklės pagerėjimu, bet ir baltymų elektroferezės tyrimais, moksliniais tyrinėjimais ir koaguliacijos metodu. Tačiau šie meto-

dai yra tinkami tik tuo atveju, jei organizmą veikia pumpurų ekstraktai. Deja, baltymų elektroforezės tyrimas nėra tikslus tradicinis diferencinės diagnozės metodas, todėl vis rečiau taikomas.

Remiantis klinikinėmis indikacijomis, svarbiausi eksperimentiniai tyrimai buvo atlikti su pelėmis.

Ekstraktai veikė neutrofilus ir eozinofilus bei tyrė vietines alergines reakcijas:

Rosmarinus officinalis: kepenų ir virškinimo trakto virusus, taip pat kepenų ir virškinimo alergijos atvejus;

Viburnum lantana: alerginį bronchitą ir tracheobronchitą;

Ficus carica: gleivinės alergiją, turinčią hipoplazijos požymių;

Alnus glutinosa: gleivinės alergiją, turinčią hiperplazijos požymių.

Makrofagus, retikuloendotelinę sistemą, kepenų kuperio ląsteles ir monocitus:

Betula verrucosa

Juglans regia

Limfoplazmocitines ląsteles, imunoglobulinų sintezę:

Juglans regia

Eritropoezės ląsteles:

Abies pectinata

Osteoblastus:

Betula verrucosa

Abies pectinata

Megakariocitus ir trombocitus:

Carpinus betulus

Ekstraktai stiprina organizmą infekcijos metu:

Alnus glutinosa

Ribes nigrum

Aktyvina neuroendokrininę sistemą:

Ribes nigrum

Aktyvina antinksčių žievės veiklą:

Ficus carica

Padedą sureguliuoti tarpinių smegenų veiklą, mažina įtampą, nervingumą, taip pat padeda esant psichosomatiniams sutrikimams:

Tilia tomentosa: ramina panašiai kaip benzodiazepinas.

5. Rekomenduojami kompleksiniai ekstraktai:

- **sergant alergija saulei ar gastritu** patariama vartoti skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktą – *Ficus carica*;
- **sergant alerginiu bronchitu ar astma** sodinių putinų pumpurų ekstraktą – *Viburnum lantana*;
- **sergant gripu, lėtiniu rinitu ar rinofaringitu** europinių kėnių pumpurų ekstraktą – *Abies pectinata* ir paprastojo erškėčio ūglio ekstraktą – *Rosa canina*;
- **sergant komplikuoju lėtiniu bronchitu** paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktą – *Carpinus betulus*, sodinių putinų pumpurų ekstraktą – *Viburnum lantana* ir graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktą – *Juglans regia*;
- **sergant sinusitu** juodalksnių pumpurų ekstraktą – *Alnus glutinosa* ir paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktą – *Carpinus betulus*;
- **sergant lėtiniu pankreatitu** graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktą – *Juglans regia*;
- **sergant visomis reumatinės ligos formomis** kalninės pušies pumpurų ekstraktą – *Pinus montana* ir tikrojo vynmedžio pumpurų ekstraktą – *Vitis vinifera*;
- **sergant lėtiniu prostatitu** didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktą – *Sequoia gigantea*;
- **sergant prostatos adenoma** didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktą – *Sequoia gigantea*;
- **sergant kiaušidžių cista ar gimdos fibroma** paprastųjų aviečių ūglių ekstraktą – *Rubus idaeus*;
- **sergant rachitu, po kaulų lūžių, esant ėduoniui** rekomenduojamas karpotųjų beržų pumpurų (*Betula verrucosa*) ekstraktas;
- **sergant lėtiniu rinofaringitu, lėtiniu tracheitu ir bronchitu, taip pat norint stimuliuoti vaikų augimą** rekomenduojami karpotųjų beržų pumpurų (*Betula verrucosa*) ir paprastųjų erškėčių ūglių (*Rosa canina*) ekstraktai;
- **norint apsisaugoti nuo gripo**, rekomenduojamas juodųjų serbentų pumpurų (*Ribes nigrum*) ir paprastųjų erškėčių ūglių (*Rosa canina*) ekstraktai;
- **sergant lėtiniu rinofaringitu, esant alergijoms bei astmai** rekomenduojami juodųjų serbentų pumpurų (*Ribes nigrum*) ir paprastųjų erškėčių ūglių (*Rosa canina*) ekstraktai;
- **sergant spazmofilija** rekomenduojami skiautėtalapių fikusų pumpurų (*Ficus carica*) ir sidabrinių liepų pumpurų (*Tilia tomentosa*) ekstraktai.

6. Gemopreparatų terapinė rodyklė

Terapinė rodyklė padeda pritaikyti pagrindinius pumpurų ekstraktus kiekvienai ligai, o pagal paciento patologiją sukuriama optimali gydymo schema.

ADENOIDITAS

- Europinių kėnių pumpurų ekstraktas – *Abies pectinata* (Nr. 1)
- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

AEROFAGIJA

- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)
- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

AFTA, GINGIVITAS, STOMATITAS

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

ALERGIJA

– alergija maistui:

- kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

– kvėpavimo takų sudirginimo požymiai:

- juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- paprastųjų erškėčių ūglių ekstraktas – *Rosa canina* (Nr. 43)

– alergija saulei:

- skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)

ALERGINIS KONJUNKTYVITAS

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

ALERGINIS RINITAS

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

– **alerginis tracheobronchitas, alerginis bronchitas:**

- sodinių putinų pumpurų ekstraktas – *Viburnum lantana* (Nr. 60)

ALZHEIMERIO LIGA

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

AMENORĖJA

- Paprastųjų aviečių ūglių ekstraktas – *Rubus idaeus* (Nr. 46)

ANDROPAUZĖ

- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

ARTRITAS

– **smulkiųjų sąnarių:**

- karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)
- tikrųjų vynmedžių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

– **podagrinis:**

- karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)

– **psoriazinis:**

- juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- tikrųjų vynmedžių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

– **reumatinis, reumatoidinis artritas:**

- juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- tikrųjų vynmedžių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

ARTROZĖ

- Kalninių pušų pumpurų ekstraktas – *Pinus montana* (Nr. 35)
- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)
- Tikrųjų vynmedžių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

ASTENIJA, SENATVINĖ ASTENIJA, SENATVINĖ SILPNAPROTYSTĖ

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

ASTMA

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Paprastųjų erškėčių ūglių ekstraktas – *Rosa canina* (Nr. 43)
- Sodinių putinų pumpurų ekstraktas – *Viburnum lantana* (Nr. 60)

ASTMINIS BRONCHITAS

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Sodinių putinų pumpurų ekstraktas – *Viburnum lantana* (Nr. 60)

ATEROSKLEROZĖ

- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)

ATMINTIES SUTRIKIMAS

- Karpotųjų beržų sėklų ekstraktas – *Betula verrucosa semi* (Nr. 11)
- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

AUGIMO SULĖTĖJIMAS

- Europinių kėnių pumpurų ekstraktas – *Abies pectinata* (Nr. 1)
- Paprastųjų erškėčių ūglių ekstraktas – *Rosa canina* (Nr. 43)

AUSIES BŪGNELIO SKLEROZĖ

- Sodinių putinų pumpurų ekstraktas – *Viburnum lantana* (Nr. 60)

AZOSPERMIJA

- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

BURSITAS

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)
- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

BLUŽNIES PADIDĖJIMAS

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

CELIULITAS

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)

CISTITAS

- Šilinių viržių ūglių ekstraktas – *Calluna vulgaris* (Nr. 13)
- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

CHOLECISTITAS

- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 4)

CUKRINIS DIABETAS

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)
- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)
- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

DEFORMUOJANTI REUMATINĖ LIGA

- Tikrųjų vynuogių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

DEPRESIJA

- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

DERMATOZĖ

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)
- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

DIABETINĖ ARTERIOPATIJA

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

DIABETINĖ OPA

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

DIABETINĖ RETINOPATIJA

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)
- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

DIRGLIOSIOS ŽARNOS SINDROMAS

- Paprastųjų skroblių pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)
- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

DISLIPIDEMIJA

- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)
- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

DISMENORĖJA

- Paprastųjų aviečių ūglių ekstraktas – *Rubus idaeu* (Nr. 46)

DUBENS VENŲ VARIKOZĖ

- Paprastųjų kaštonų pumpurų ekstraktas – *Aesculus hippocastanum* (Nr. 3)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)

EGZEMA

– sausoji:

- graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

– šlapioji:

- graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)
- juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

ENCEFALOMALIACIJA (GALVOS SMEGENŲ SUMINKŠTĖJIMAS)

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

ENTERITAS

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

ĖDUONIES PROFILAKTIKA

- Europinių kėnių pumpurų ekstraktas – *Abies pectinata* (Nr. 1)
- Karpotųjų beržų pumpurų ekstraktas – *Betula verrucosa* (Nr. 10)

GALVOS SMEGENŲ ATROFIJA

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Karpotųjų beržų sėklų ekstraktas – *Betula verrucosa semi* (Nr. 11)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

GIMDOS FIBROMA

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Paprastųjų aviečių ūglių ekstraktas – *Rubus idaeus* (Nr. 46)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

GIMDOS PRIEDŲ (KIAUŠIDŽIŲ IR KIAUŠINTAKIŲ) UŽDEGIMAS

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Paprastųjų aviečių ūglių ekstraktas – *Rubus idaeus* (Nr. 46)

HEMORAGINIS SINDROMAS

- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)

HEMOROIDINIŲ MAZGŲ TROMBOZĖ

- Paprastųjų kaštonų pumpurų ekstraktas – *Aesculus hippocastanum* (Nr. 3)

HEMOROJUS

- Paprastųjų kaštonų pumpurų ekstraktas – *Aesculus hippocastanum* (Nr. 3)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)

HIPERCHOLESTEROLEMIJA

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)
- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)
- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

HIPERGLIKEMIJA

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)
- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

HIPERLIPIDEMIJA

- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)

HIPERTENZIJA

- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)

HIPERTENZINĖ RETINOPATIJA

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)
- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)

HIPERTRIGLICERIDEMIJA

- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)
- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

HIPERURIKEMIJA

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)

HIPOTENZIJA

- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

JAUNATVINIAI SPUOGAI

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

INKSTŲ AKMENLIGĖ (INKSTŲ AKMENYS)

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)
- Šilinių viržių ūglių ekstraktas – *Calluna vulgaris* (Nr. 13)

IŠEMINĖ ŠIRDIES LIGA

- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)

KATARAKTA

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

KAULŲ LŪŽIAI

- Europinių kėnių pumpurų ekstraktas – *Abies pectinata* (Nr. 1)
- Kalninių pušų pumpurų ekstraktas – *Pinus montana* (Nr. 35)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

KAULŲ NAVIKAI

- Tikrųjų vynuogių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

KEPENŲ CIROZĖ

- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)
- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

KIAUŠIDŽIŲ CISTA

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Paprastųjų aviečių ūglių ekstraktas – *Rubus idaeus* (Nr. 46)

KOLITAS

- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)
- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)

KONJUNKTYVITAS

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

KOSULYS

- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 1)

KRAUJAGYSLIŲ SKLEROZĖ

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Europinių alyvmedžių ūglių ekstraktas – *Olea europaea* (Nr. 34)

KRŪTŲ FIBROADENOMA

- Paprastųjų aviečių ūglių ekstraktas – *Rubus idaeus* (Nr. 46)

KVĖPAVIMO TAKŲ INFEKCIJA

- Paprastųjų erškėčių ūglių ekstraktas – *Rosa canina* (Nr. 43)

LĒTINĖ REUMATINĖ LIGA

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)
- Kalninių pušų pumpurų ekstraktas – *Pinus montana* (Nr. 35)
- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)
- Tikrųjų vynmedžių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

LĒTINĖ ŽAIZDA, BENDRAS SILPNUMAS

- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)
- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

LĒTINIS BRONCHITAS

- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)
- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Sodinių putinų pumpurų ekstraktas – *Viburnum lantana* (Nr. 60)

LĒTINIS GASTRITAS

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)

LĒTINIS KEPENŲ UŽDEGIMAS

- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 42)

LĒTINIS RINOFARINGITAS

- Europinių kėnių pumpurų ekstraktas – *Abies pectinata* (Nr. 1)
- Karpotųjų beržų pumpurų ekstraktas – *Betula verrucosa* (Nr. 10)
- Paprastųjų erškėčių ūglių ekstraktas – *Rosa canina* (Nr. 43)

LIMFEDEMA

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)

LIMFOS SAŠTOVIS

- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)

LYTINĖ ASTENIJA

- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)
- Paprastųjų aviečių ūglių ekstraktas – *Rubus idaeus* (Nr. 46)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

MAKŠTIES VENŲ VARIKOZĖ

- Paprastųjų kaštonų pumpurų ekstraktas – *Aesculus hippocastanum* (Nr. 3)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)

MENORAGIJA

- Paprastųjų aviečių ūglių ekstraktas – *Rubus idaeus* (Nr. 46)

METEORIZMAS

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

NEFROZINIS SINDROMAS

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

NEMIGA

- Sidabrinių liepų pumpurų ekstraktas – *Tilia tomentosa* (Nr. 56)

NERIMAS

- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)
- Sidabrinių liepų pumpurų ekstraktas – *Tilia tomentosa* (Nr. 5)

NUTUKIMAS

- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)
- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

OPINIS KOLITAS

- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)
- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)

OSTEOFITAS

- Kalninių pušų pumpurų ekstraktas – *Pinus montana* (Nr. 35)
- Tikrųjų vynmedžių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

OSTEOPOROZĖ

- Europinių kėnių pumpurų ekstraktas – *Abies pectinata* (Nr. 1)
- Kalninių pušų pumpurų ekstraktas – *Pinus montana* (Nr. 35)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)
- Tikrųjų vynmedžių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

PLAUČIŲ EMFIZEMA

- Paprastųjų kaštonų pumpurų ekstraktas – *Aesculus hippocastanum* (Nr. 3)
- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

POLINKIS Į TROMBOZĘ

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)

POMENOPAUZINĖ OSTEOPOROZĖ

- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

PRIEŠMENSTRUACINIS SINDROMAS

- Paprastųjų aviečių ūglių ekstraktas – *Rubus idaeus* (Nr. 46)

PROSTATOS ADENOMA, PROSTATOS HIPERPLAZIJA

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

PSORIAZĖ

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

PŪLINGA ŽAIZDA

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

RACHITAS

- Europinių kėnių pumpurų ekstraktas – *Abies pectinata* (Nr. 1)
- Karpotųjų beržų pumpurų ekstraktas – *Betula verrucosa* (Nr. 10)

REGOS SUSILPNĖJIMAS (TRUMPAREGYSTĖ, VIŠTAKUMAS)

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

RETINITAS, UVEITAS

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

RETINOPATIJA

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

REUMATOIDINIS ARTRITAS, SPONDILITAS

- Kalninių pušų pumpurų ekstraktas – *Pinus montana* (Nr. 35)
- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Tikrųjų vynuogių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

RIEBALINĖ KEPENŲ DEGENERACIJA

- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

RINOFARINGITAS

- Europinių kėnių pumpurų ekstraktas – *Abies pectinata* (Nr. 1)
- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)
- Karpotųjų beržų pumpurų ekstraktas – *Betula verrucosa* (Nr. 10)
- Paprastųjų erškėčių ūglių ekstraktas – *Rosa canina* (Nr. 43)

RUOŠIANTIS EGZAMINAMS

- Karpotųjų beržų sėklų ekstraktas – *Betula verrucosa semi* (Nr. 11)

SAULĖS ERITEMA

- Skiautėlapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)
- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

SENATVINĖ SILPNAPROTYSTĖ

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

SENATVINIS SEKSUALINIO POTRAUKIO SUSILPNĖJIMAS

- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)
- Didžiųjų mamutmedžių ūglių ekstraktas – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

SĖDMENS NERVO SKAUSMAI

- Tikrųjų vynuogių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

SINOVITAS

- Kalninių pušų pumpurų ekstraktas – *Pinus montana* (Nr. 35)
- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Paprastųjų erškėčių ūglių ekstraktas – *Rosa canina* (Nr. 43)

SINUSITAS

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)
- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

SKAUSMINGAS PETYS

- Karpotųjų beržų pumpurų ekstraktas – *Betula verrucosa* (Nr. 10)

SKRANDŽIO IR DVYLIKAPIRŠTĖS ŽARNOS OPA

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)

SPAZMOFILIJA

- Europinių kėnių pumpurų ekstraktas – *Abies pectinata* (Nr. 1)
- Skiautėtalapių fikusų pumpurų ekstraktas – *Ficus carica* (Nr. 22)
- Sidabrinių liepų pumpurų ekstraktas – *Tilia tomentosa* (Nr. 56)

STEMPLĖS VENŲ VARIKOZĖ

- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

SULĖTĖJUSI ŽARNYNO PERISTALTIKA

- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

SUMAŽĖJĘS KLAUSOS JAUTRUMAS

- Sodinių putinų pumpurų ekstraktas – *Viburnum lantana* (Nr. 60)
- Karpotųjų beržų pumpurų ekstraktas – *Betula verrucosa* (Nr. 10)

ŠLAPIMO NELAIKYMAS

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

ŠLAPIMO TAKŲ INFEKCIJA

- Šilinių viržių ūglių ekstraktas – *Calluna vulgaris* (Nr. 13)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)
- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

TENDINITAS

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

TINKLAINĖS TROMBOZĖ

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)

TONZILITAS

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Paprastųjų erškėčių ūglių ekstraktas – *Rosa canina* (Nr. 43)
- Tikrųjų vynuogių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

TRACHEITAS IR BRONCHITAS

- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)

TROMBOCITOPENIJA

- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)

**TROMBOCITOPENINĖ PURPURA.
HEMORAGINIS BĖRIMAS DĖL TROMBOCITOPENIJOS**

- Paprastųjų skroblų pumpurų ekstraktas – *Carpinus betulus* (Nr. 14)

TROMBOFLEBITAS

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)

TULŽIES PŪSLĖS AKMENLIGĖ

- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

TULŽIES LATAKŲ DISKINEZIJA

- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

URETRITAS

- Šilinių viržių ūglių ekstraktas – *Calluna vulgaris* (Nr. 13)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

ŪMINIS KEPENŲ UŽDEGIMAS

- Kvapiųjų rozmarinų ūglių ekstraktas – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

ŪMINIS POLIARTRITAS

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

ŪMINIS SĄNARIŲ REUMATAS

- Juodųjų serbentų pumpurų ekstraktas – *Ribes nigrum* (Nr. 42)
- Tikrųjų vynmedžių pumpurų ekstraktas – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

VANDENS SUSILAIKYMAS ORGANIZME

- Karpotųjų beržų sulčių ekstraktas – *Betula linfa* (Nr. 7)

VENINĖ STAZĖ

- Paprastųjų kaštonų pumpurų ekstraktas – *Aesculus hippocastanum* (Nr. 3)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)

VENŲ VARIKOZĖ. LĒTINIS VENŲ NEPAKANKAMUMAS, LYDIMAS TROFINĖS OPOS

- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Kaštainių pumpurų ekstraktas – *Castanea vesca* (Nr. 15)
- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)

VIDURIAVIMAS

- Graikinių riešutmedžių pumpurų ekstraktas – *Juglans regia* (Nr. 28)
- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

ŽARNYNO DISBAKTERIOZĖ

- Mėlynių ūglių ekstraktas – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)
- Bruknių ūglių ekstraktas – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)
- Juodalksnių pumpurų ekstraktas – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)
- Sidabrinių liepų pumpurų ekstraktas – *Tilia tomentosa* (Nr. 56)

7. Gemoterapijos paskirtis pagal ekstraktų numerius

EUROPINIŲ KĖNIŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Abies pectinata* (Nr. 1)

Paskirtis

Ekstraktas dažniausiai vartojamas pediatrijoje, kai vaikas turi vystymosi ir augimo sutrikimų. Jis stimuliuoja kalcio ir fosforo apykaitą, skatindamas osteoblastus, taip pat pagerina kalcio pasisavinimą.

Abies pectinata preparatas indikuotinas sergant rachitu, tinka apsaugoti nuo odos vėžio ir nuo saulės neigiamo poveikio. Preparatą reiktų derinti su atitinkama mityba ir šviesos terapija.

Indikuotinas esant osteomielitui ir osteochondritui. Vartoti gali bet kurio amžiaus pacientai, turintys nugaros skausmų.

Skiriamas vėlyvo dantų dygimo prevencijai (jei liga nesusiformavusi). Greitina kaulų gijimo procesą, stimuliuoja eritropoezę ir kaulų čiulpus; aktyvuodamas kaulų čiulpus, palaiko imuninės sistemos funkcinę būklę. Ekstraktas veiksmingas sergant astma, įvairiomis alergijomis, gerklės ir LOR organų uždegimais.

PAPRASTŲJŲ KAŠTONŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Aesculus hippocastanatum* (Nr. 3)

Paskirtis

Aesculus hippocastanatum ekstraktas padeda palaikyti veninę kraujotaką. Gydo išsiplėtusias venas, giliųjų venų uždegimus, tropines opas veikia ne per odą, bet per veninę kraujotaką, mažina hemoroidalinių mazgų uždegimą. Preparatas padeda slopinti uždegimą lengvindamas kraujo cirkuliaciją. Remiantis klinikiniais įrodymais, esant emfizemai palengvina kvėpavimą (manoma, kad preparatas mažina kraujo priplūdimą į plaučius).

JUODALKSNIŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Alnus glutinosa* (Nr. 4)

Paskirtis

Alnus glutinosa preparatas padeda esant uždegiminėms ligoms, ypač toms, kurios atsiranda gleivinėje (ūminė pūlinga stadija). Veiksmingiausia ekstraktą vartoti ligos pradžioje be antibiotikų: esant rinitui, sinusitui, tracheitui, bronchitui, kolitui, pielitui, šlapimo pūslės ir tulžies pūslės uždegimams.

Taip pat vartojamas esant poūmiam uždegimui, turinčiam tendenciją plisti – sergant pleuritu, plaučių, pilvaplėvės, plaučių ir krūtinplėvės uždegimais, osteomielitu. Indikuotinas esant gastritui, opai, kolitui, tulžies pūslės uždegimui ir kitų organų uždegimams. Ekstraktas drenuoja skrandį, slopina uždegimą.

Alnus glutinosa galima vartoti bet kuriuo uždegimo atveju, taip pat esant dilgėlinei ir įvairioms alergijoms. Tad preparatas yra puikus sinergiklis, padedantis malšinti bet kokius uždegimo požymius, nepaisydamas jo priežasčių.

Veikia kaip koaguliantas bei antitrombocitinė medžiaga, mažinanti kraujo klampumą, vadinasi, padeda esant vainikinių arterijų trombozei ir miokardo infarktui, smegenų insultui, mitralinei stenozei, prieširdžio fibriliacijai, lydimai prieširdžio trombo.

Širdies ir kraujagyslių sistemoje skatina kolateralinę kraujo apytaką ir angiogenezę.

Alnus glutinosa preparatas veiksmingas esant vainikinių arterijų sutrikimui. Jis apima visą vainikinių arterijų sistemą, migreną, taip pat gerina smegenų kraujotaką, atmintį, stabdo senatvinę silpnaprotystę.

KARPOTŪJŲ BERŽŲ SULČIŲ EKSTRAKTAS – *Betula linfa* (Nr. 7)

Paskirtis

Organotropiškumas: kaulų ir sąnarių sistema, endokrininė sistema, šlapimo sistema, oda.

Diuretikas, turintis detoksikuojantį poveikį, padeda šalinti šlapimo rūgštį ir šlapalą. Mažina skausmą ir uždegimą, mažina cholesterolio koncentraciją kraujyje (pradinėje aterosklerozės stadijoje).

Detoksikuoja inkstus, sąnarius ir odą. Vartojant preparatą oda tampa elastingesnė, mažėja celiulito požymių, taip pat padeda retėjant plaukams (plikimo pradžioje), esant dermatozei.

Palaiko burnos higieną (esant opelėms, stomatitui; vietinis vartojimas). Padeda esant inkstų akmenligei, lėtiniam cistitui, artrozei ir lėtiniam degeneraciniam reumatui.

KARPOTŪJŲ BERŽŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Betula verrucosa* (Nr. 10)

Paskirtis

Preparatas palaiko organų augimą ir regeneraciją, ypač stiprina kaulinį audinį (dr. P. Henry). Veikia osteoblastus, kurie svarbūs esant jaunatviniam osteochondritui, lėtiniam osteomelitui, rachitui, dantų ėduoniui.

Ekstraktas drenuoja kepenis ir inkstus. Slopina uždegimą ir stimuliuoja imuninę sistemą, ypač naudingas esant lėtinėms infekcijoms.

KARPOTŪJŲ BERŽŲ SĖKLŲ EKSTRAKTAS – *Betula verrucosa semi* (Nr. 11)

Paskirtis

Organotropiškumas: centrinė nervų sistema.

Tonizuoja ir padeda šalinti asteniją.

Palaiko psichinę būklę, gerina atmintį. Rekomenduojamas didelio protinio krūvio metu, padeda studentams, turintiems koncentracijos sutrikimų, gerina vyresnių žmonių protinį aktyvumą.

ŠILINIŲ VIRŽIŲ ŪGLIŲ EKSTRAKTAS – *Calluna vulgaris* (Nr. 13)

Paskirtis

Organotropiškumas: lyties organų ir šlapimo išskyrimo sistema, žarnynas.

Būdingas antisklerotinis, mažinantis uždegimą, antiseptinis poveikis; taip pat skatina diurezę.

Mažina šlapimo trakto uždegimą (esant pielonefritui, reumatoidiniam poliartritui, osteomielitui). Slopina šlapimo trakto infekciją (esant cistitui, cistopielitui, kolibakteriozei, ūminiam ir lėtiniam prostatitui, šlaplės uždegimui) ir padeda šalinti inkstų akmenis (remiantis kalcio oksalatu).

PAPRASTŲJŲ SKROBLŲ EKSTRAKTAS – *Carpinus betulus* (Nr. 14)

Paskirtis

Plaučiai: stiprina bronchų gleivinę, silpnina kosulį (esant lėtiniam rinofaringitui, sinusitui, tracheitui, bronchitui, plaučių ligoms, spazminiam kosuliui). Virškinimo sistema: skatina kepenų audinių atsinaujinimą (sergant kepenų nepakankamumu, lydimu hipergamaglobulinemijos, ir esant intoksikacijai, turinčiai hemoragijos požymių, taip pat padeda nuo trombocitopenijos dėl jatrogeninių, autoimuninių, blužnies pašalinimo veiksnių, esant dirgliam skrandžiui).

KAŠTAINIŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Castanea vesca* (Nr. 15)

Paskirtis

Palaiko veninę ir limfinę cirkuliaciją. Padeda esant įvairioms nepakankamumo problemoms: išsiplėtusioms venoms, hemorojui, limfinės kilmės edemai (kol nepažeistos limfinės kraujagyslės), taip pat esant antrinei egzemai, kuri yra aplink išsiplėtusią opą, skatindamas ir jos pačios gijimą. Didina veninę cirkuliaciją ir malšina spazmus. Dar nė vienas specialistas nėra minėjęs apie preparato daromą įtaką kvėpavimo takams. Tad esant spazminiam kosuliui tinka laikinai rekomenduoti ekstraktą, tačiau tik kartu su žolelėmis.

SKIAUTĖTALAPIŲ FIKUSŲ EKSTRAKTAS – *Ficus carica* (Nr. 22)

Paskirtis

Ficus carica skatina skrandžio drenažą. Padeda palaikyti virškinimo trakto funkcinę būklę: mažina dvylikapirštės žarnos uždegimą, gastritą, kolitą, gleivinę, reguliuoja skrandžio sultis. Taip pat reguliuoja stemplės disfunkciją, atsiradusią dėl motorinio sutrikimo, reflukso ar rėmens. Preparatas padeda palaikyti normalią geležies koncentraciją, kurios netenkama dėl lėtinio ar erozinio gastrito.

Ficus carica ypač svarbus esant potrauminei epilepsijai, motorikos sutrikimams, *Bravais-Jackson* epilepsijai, sensorinei epilepsijai, kuriai būdingos matomos, girdimos, užuodžiamos ar skonio haliucinacijos.

Ficus carica ekstraktas vartojamas atsiradus potrauminiam sindromui po galvos traumos ir smegenų sukrėtimo. Preparatas skatina vidinių kaukolės hematomų išsiurbimą.

Ramina, atpalaiduoja kaip antidepresantas. Mažina silpnumą ir nuovargį, atsiradusį dėl nervinės įtampos. Nuramina „skubančias“ mintis, kurios trukdo gerai išsimiegoti, taip pat padeda stabilizuoti emocinius sutrikimus bei atsimiti sapnus.

Kitos indikacijos: padeda esant jaunatviniam poliartritui, smarkiam širdies plakimui, aterosklerozei, reguliuoja užkrūčio liaukos veiklą (M. Greaves).

GRAIKINIŲ RIEŠUTMEDŽIŲ EKSTRAKTAS – *Juglans regia* (Nr. 28)

Paskirtis

Vartojant antibiotikus *Juglans regia* atnaujina žarnyno mikroflorą. Padeda gerinti kasos funkcijas, mažina malabsorpcijos ir pankreatito simptomus. M. Greaves teigia, kad ekstraktas padeda atnaujinti kasos fermentų aktyvumą ir insulino sintezę. Sergant kepenų ciroze padeda palaikyti normalią jų būklę, stimuliuoja kepenų kuperio ląsteles.

Padedą esant odos ligoms: žvynelinei, aknei, egzemai, pūlinėlinei. Palaiko imuninės sistemos funkcinę būklę. Mažina lėtinio uždegimo, poliartrito, mazginio periarterito ir arterito simptomus. Padedą sergant alergija, bronchitu, sinusitu. Mažina bet kurio organo infekcinio susirgimo tikimybę.

VAISTINIŲ MAGNOLIJŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Magnolia officinalis* (Nr. 32)

Paskirtis

Organotropiškumas: virškinimo traktas, blužnis.

Padedą palaikyti virškinimo trakto funkcinę būklę.

Gerina virškinimo trakto sutrikimus bei funkciją, atkuria žarnyno disbiozę.

Vartojamas sergant dizenterija, vidurių užkietėjimu, meteorizmu, gastroenteritu ir esant jautriam skrandžiui.

EUROPINIŲ ALYVMEDŽIŲ ŪGLIŲ EKSTRAKTAS – *Olea europaea* (Nr. 34)

Paskirtis

Olea europaea ekstraktas saugo arterijas, padedą šalinti nuosėdas, sukeliančias aterosklerozę. Taip pat mažina sklerotinių plokštelių sankaupas ir randus visose organizmo vietose bei audiniuose. Padedą atnaujinti smegenų veiklą mažindamas cerebrinę aterosklerozę bei veikia tiesiogiai smegenis. Tai rodo poveikis įvairių fobijų (klostrofobijos, agorafobijos ir t. t.) atvejais, esant obsesiniam kompulsiniam sutrikimui ir veido neuralgijai (būtina kombinuoti su kitais).

Olea europaea ekstraktas indikuotinas diabetinio artrito ir gangrenos atveju, nes dėl jo poveikio geriau atsinaujina kraujo apytaka (nepadedą esant įsisenėjusiai gangrenai).

Preparatas mažina lipidų ir cholesterolio koncentraciją kraujyje, kraujo klampumą, spaudimą ir padedą išvengti hipoglikemijos. Indikuotinas vartoti esant pradinės stadijos kepenų ir inkstų nepakankamumui.

KALNINIŲ PUŠŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Pinus montana* (Nr. 35)

Paskirtis

Pinus montana preparatas padeda atkurti kaulinį audinį, kremzles, raiščius ir sausgysles. Stimuliuoja chondrocitus, ypač vartojamas reguliuoti kremzlinio audinio sutrikimus. Padeda esant osteoporozei, lėtiniam uždegimui ir reumatinei ligai. Svarbiausia – padeda atstatyti jaunų ir pagyvenusių žmonių kaulus po lūžių.

JUODŲJŲ SERBENTŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Ribes nigrum* (Nr. 42)

Paskirtis

Pagrindinė *Ribes nigrum* užduotis – stimuliuoti antinksčių liaukas. Jis skatina antinksčių steroidinių hormonų sintezę ir reguliuoja hipofizės veiklą. Adaptogenai, pvz., ženšenis arba eleuterokokas, gerina antinksčių veiklą, skatina medžiagų apykaitą, stiprina imuninės sistemos funkcinę būklę, organizmo atsparumą, padeda apsaugoti nuo degeneracijos, taip pat sustiprina kitų ekstraktų poveikį.

Tai efektyvus preparatas. Per didelę jo dozė pacientą gali „nuvaryti nuo kojų“. Todėl preparatą reiktų vartoti atsargiai, jei antinksčių ir hipofizės veikla reguliuojama kitais preparatais. Net ir bandant „išspausti“ daugiau hormonų iš nefunkcionuojančio organo, *Ribes nigrum* ekstraktas padeda stimuliuoti antinksčių veiklą (būtina atkreipti dėmesį į kofeino poveikį). Perdozavus preparatą gali sustiprėti širdies plakimas, krūtinės spaudimas ir nerimas. Dėl šių simptomų *Ribes nigrum* vartojimą būtina nutraukti. Tačiau po kurio laiko preparatą galima vėl pradėti vartoti, o šalutinis poveikis dažniausiai nepasikartoja.

Klinikinių tyrimų rezultatai

Ribes nigrum tinka esant įvairiems uždegimams, alerginiams uždegimams, dilgėlinei, Kvinkės edemai, bronchitui, emfizemai, sinusitui ir kitoms LOR patologijoms, jei yra alergija vaistams, anafilaksijai.

Ribes nigrum malšina artrozės simptomus, padeda palaikyti kaulinį audinį ir sugydyti lūžusius kaulus (tai ne paradoksalu, nes reguliuoja antinksčių veiklą).

Preparatas detoksikuoja organizmą nuo įvairių vaistų, ypač tinka chemoterapijos atveju – saugo ir mažina šalutinį poveikį. Tonizuoja ir sutraukia veninius kapiliarus bei reguliuodamas antinksčių veiklą mažina hipertenziją.

Vartojamas išoriškai padeda įgėlus vabzdžiams, o geriamas preparatas gydo dilgėlinę, spuogus, žvynelinę ir egzemą.

Ribes nigrum ekstraktas veikia sinergistiškai bei stiprina kitus, ypač su sąnariais susijusius gemoterapijos preparatus.

Kritiniu atveju galima skirti didesnę ekstrakto dozę (deja, alopatinė medicina šiuo atveju skirtų kortikosteroidus).

PAPRASTŲJŲ ERŠKĖČIŲ EKSTRAKTAS – *Rosa canina* (Nr. 43)

Paskirtis

Rosa canina ekstraktas palaiko LOR organų funkcinę būklę. Padeda mažinti vietines gleivinių infekcijas, uždegimus ir pasikartojančius uždegimus, pavyzdžiui, lėtinį rinitą, tracheitą, bronchitą ir tracheobronchitą. Preparatas stiprina imuninės sistemos funkcinę būklę. Be to, vartojamas esant pasikartojančiai dedervinei, ypač akių (remiantis klinikiniais tyrimais, preparatą reiktų kombinuoti su kitais). Ekstrakto kombinacija padeda esant eutiroidiniam gūžiui, egzemai ir osteoporozei (po menopauzės). Šios indikacijos nėra visiškai iširtos, tačiau manoma, kad jos pagrįstos klinikinių tyrimų rezultatais.

Kadangi preparatas stiprina imuninę sistemą, tai kombinuojant jį su kitais ekstraktais galima padėti vaikui harmoningai augti, kai augimą dažnai pažeidžia pasikartojančios infekcijos. Jis indikuotinas „žemaūgiams“ tik tuo atveju, jei augimo procesas yra sulėtėjęs dėl pasikartojančių infekcijų. *Rosa canina* ekstraktas nėra augimo hormono pakaitalas! Ekstraktą galima vartoti ir esant galvos skausmams, migrenai bei alergijai.

KVAPIŪJŲ ROZMARINŲ ŪGLIŲ EKSTRAKTAS – *Rosmarinus officinalis* (Nr. 44)

Paskirtis

Ekstraktas *Rosmarinus officinalis* veikia kaip kepenų ir tulžies pūslės dre-nažas, reguliuoja tulžies pūslės veiklą, silpnina tulžies skausmus bei palaiko gerą tulžies takų funkciją. Apsaugo kepenis ir padeda palaikyti geresnę ser-gančiųjų inkstų nepakankamumu būklę. Teigiamai veikia moterų, geriančių kontraceptines tabletes, savijautą. Ekstraktas kepenyse neutralizuoja kontra-ceptinių tablečių poveikį (formuojantis gerybinei kepenų adenomai, kuri reiškiasi polinkiu kraujuoti).

Rosmarinus officinalis lėtina senėjimą dėl ligos ir dėl natūralaus proceso. Pa-deda mažinti lėtinių alerginių reakcijų riziką, stimuliuoja antinksčių veiklą.

Palaiko gerą žarnyno gleivinės funkciją. Taip pat indikuotinas sergant opiniu kolitu ar Krono liga. Gerina vyrams prostatos veiklą ir potenciją. Moterims padeda išvengti spuogų, skausmingų mėnesinių ir frigidishkumo.

Padeda esant lėtinei nervinei įtampai. Kadangi šis ekstraktas gerina nuotaiką, jį galima vartoti tik mažomis dozėmis, pamažu jas didinant, nes labai didelės dozės gali sukelti epilepsijos priepuolį.

PAPRASTŪJŲ AVIEČIŲ EKSTRAKTAS – *Rubus idaeus* (Nr. 46)

Paskirtis

Moterų lytiniai organai: reguliuoja moterų hormonų pusiausvyrą paauglystės ir menopauzės metu. Sumažina nemalonius pojūčius prieš ir po menstruacijų (sergant dismenorėja, jaučiant krūtų tempimą ir t. t.), taip pat menopauzės simptomus ir įvairius moterų lytinių organų sutrikimus (esant gimdos fibro-mai, kiaušidžių cistai, metroragijai ir menoragijai, amenorėjai, gimdos už-degimui ir vaginitui, hipogonadizmui paauglystėje, persileidimui, lytinio po-traukio sutrikimui, ankstyvajam moterų senėjimui).

DIDŽIŲJŲ MAMUTMEDŽIŲ ŪGLIŲ EKSTRAKTAS – *Sequoia gigantea* (Nr. 51)

Paskirtis

Sequoia gigantea stimuliuoja osteoblastų metabolizmą, sustiprina mineralizacijos procesą ir kaulinį audinį. Padeda kaulų lūžių ir osteoporozės atvejais. Preparatas patikimai efektyvus esant osteopsatrozei (trapių kaulų sindromui). Šiuo atveju gali padėti esant patologiniams kaulų lūžiams. Mažina sausgyslių ir raiščių sąstingį.

Sequoia gigantea ekstraktas vartojamas kaip pakaitalas arba kaip kompleksas su kitais preparatais įsisenėjusiems kaulų lūžiams atstatyti ir gydyti. Kartu su kitais preparatais padeda stiprinti antinksčių veiklą ir mažinti nuovargį, esant dideliame darbo krūviui.

Preparatas taip pat padeda išsaugoti potenciją (galima vartoti ir moterims), leidžia geriau jaustis. Gerina spermatogenezę, palaiko imuninės sistemos funkcinę būklę bei lėtina senėjimą. Padeda stabdyti pradinę gerybinės prostatos adenomos stadiją, taip pat naudingas sergant prostatos uždegimu.

Švelniai, bet efektyviai tonizuoja psichinę veiklą bei organizmą. Norint pasiekti gerų rezultatų, preparatą reiktų vartoti ilgesnį laiką.

M. Greaves teigia, kad ekstraktas padeda esant gimdos fibromai ir dismenorėjai. Tačiau autoriaus nuomone, preparato poveikis endokrininei sistemai nėra visiškai ištirtas.

SIDABRINIŲ LIEPŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Tilia tomentosa* (Nr. 56)

Paskirtis

Ekstraktas *Tilia tomentosa* palaiko normalią nervų sistemos funkcinę būklę, kai vargina įtampa ar stresas, sukuria kokybišką miegą. Slopina neuralgijos, migrenos, galvos skausmus, nuovargį, kuris atsiranda dėl fizinio persitempimo.

Tilia tomentosa ekstraktas turi ir detoksikuojančių savybių. Padeda atsikratyti antsvorio ir mažina lėtinio gleivinės uždegimo (gastrito, kolito) simptomus.

Pavyzdys aiškiai parodo panašumą su vaistažolių indikacijomis. Preparatą reikia vartoti kombinuojant su kitais vaistais ir kompleksais, o ne kaip monopreparatą. Bet tai tik autoriaus nuomonė, susiformavusi praktikuojant *Tilia tomentosa*.

MĖLYNIŲ EKSTRAKTAS – *Vaccinium myrtillus* (Nr. 58)

Paskirtis

Organotropiškumas: šlapimo takai, skrandžio ir žarnyno gleivinė, kraujo apytakos sistema, rega.

Ekstraktas veikia kaip antiseptikas, sulaiko kraujavimą, reguliuoja žarnyno fermentų sintezę, pasižymi antibakteriniu ir hipoglikeminiu poveikiu. Diuretikas, skatina šlapimo rūgšties ir šlapalo išskyrimą. Mažina trombocitų susidarymą, gerina kapiliarų atsparumą, saugo tinklainės kraujagysles.

Rega: gerina regėjimą, padeda esant įvairiems regos sutrikimams (trumparegystei, vištakumui, uveitui, diabetinei retinopatijai). Burnos ertmė: slopina afta, gingivito ir stomatito simptomus.

Virškinamasis traktas: mažina žarnyno uždegiminius (kolibacilozės, plonosios žarnos uždegimo) ir viduriavimo simptomus. Šlapimo takai: malšina šlapimo pūslės uždegimą.

Gliukozės apykaita: sergant cukriniu diabetu, mažina cukraus koncentraciją kraujyje ir padeda atkurti sutrikusią kraujo apytakos sistemą.

BRUKNIŲ EKSTRAKTAS – *Vaccinium vitis idaea* (Nr. 59)

Paskirtis

Organotropiškumas: žarnynas, šlapimo takai, kaulų ir sąnarių sistema, arterijos, moterų lytiniai organai, prostata, retikuloendotelinė sistema. Malšina infekcijos simptomus ir padeda gydyti žaizdas. Turi antisklerozinį poveikį.

Žarnynas: atkuria žarnyno peristaltiką (vidurių užkietėjimo ir viduriavimo atvejais) ir mikrobiozę (sergant kolitu, kolibaciloze). Padeda sergant žarnyno infekcijomis ir esant uždegimams.

Apatinė šlapimo takų sistema: saugo nuo įvairių infekcijų. Sąnariai: gerina vyresnio amžiaus žmonių sąnarių lankstumą, taip pat subalansuoja fosforo ir kalcio apykaitą kauluose (vyresnio amžiaus žmonėms sergantiems artritu, artroze ir osteoporozė).

SODINIŲ PUTINIŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS – *Viburnum lantana* (Nr. 60)

Paskirtis

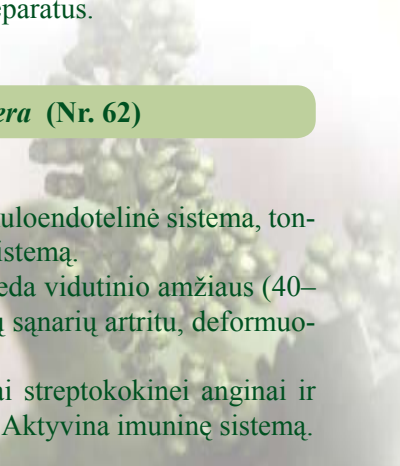
Viburnum lantana ekstraktas padeda drenuoti plaučius. Efektyviai gydo įvairių formų astmą (alerginės ir nealerginės kilmės), taip pat dusulį, panašų į astmą, bronchospazmus. Esant nealerginei astmai preparatą galima taikyti kaip papildomą arba kombinuojant su kitais preparatais.

Viburnum lantana reguliuoja skydliaukės funkciją per hipofizės ašį. Vartojamas su kitais preparatais (kombinuojant) esant hipertiroidizmui, Graves ligai (Basedovo ligai).

Indikuotinas esant atopinei ir uždegiminei egzamai, naudingas periartrito atveju. Remiantis funkcinė hipoteze, galima teigti, kad svarbiausia preparato paskirtis – reguliuoti ir gerinti pogumburio funkcijas. Vertingi endokrinologinių tyrimų rezultatai taikant *Viburnum lantana* preparatus.

TIKRŲJŲ VYNMEDŽIŲ EKSTRAKTAS – *Vitis vinifera* (Nr. 62)

Paskirtis

Organotropiškumas: kaulų ir sąnarių sistema, retikuloendotelinė sistema, tonzilės, ryklė. Malšina uždegimą, stiprina imuninę sistemą.

Kaulai ir sąnariai: malšina sąnarių skausmus. Padeda vidutinio amžiaus (40–60 m.) pacientams, sergantiems artroze, smulkiųjų sąnarių artritu, deformuojančiu artritu, osteoporozė.

Kvėpavimo sistema: padeda esant pasikartojančiai streptokokinei anginai ir rinofaringitui, taip pat leukocitozei su limfocitoze. Aktyvina imuninę sistemą.

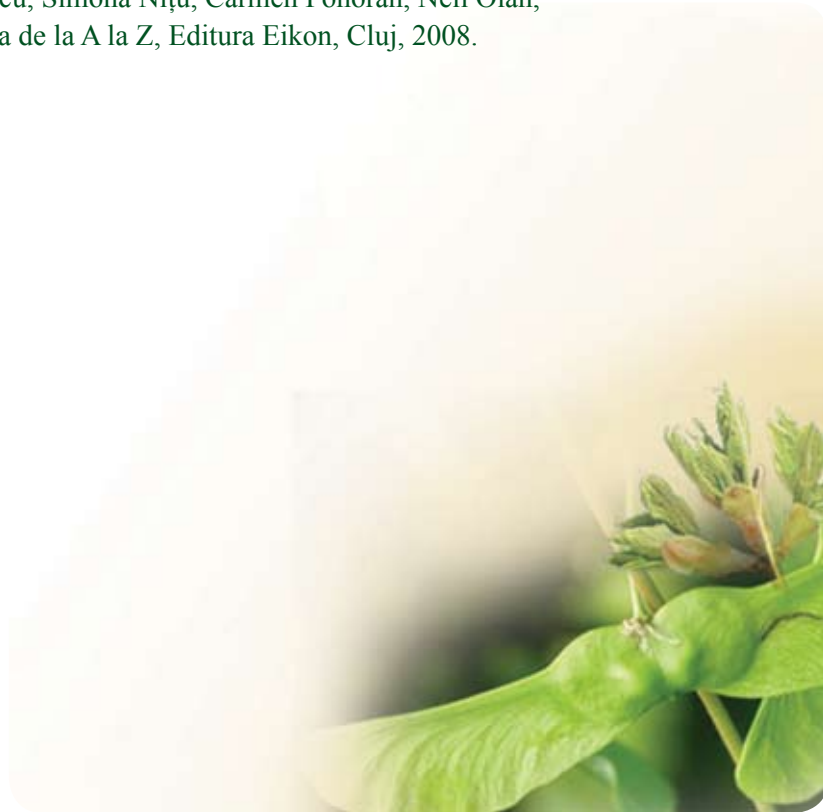
8. Gemoterapinių ekstraktų sąrašas

- Nr. 1**   **EUROPINIŲ KĖNIŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Abies pectinata
- Nr. 3**   **PAPRASTŲJŲ KAŠTONŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Aesculus hippocastanatum
- Nr. 4**   **JUODALKSNIŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Alnus glutinosa
- Nr. 7**   **KARPOTŲJŲ BERŽŲ SULČIŲ EKSTRAKTAS**
Betula linfa
- Nr. 10**   **KARPOTŲJŲ BERŽŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Betula verrucosa
- Nr. 11**   **KARPOTŲJŲ BERŽŲ SĖKLŲ EKSTRAKTAS**
Betula verrucosa semi
- Nr. 13**   **ŠILINIŲ VIRŽIŲ ŪGLIŲ EKSTRAKTAS**
Calluna vulgaris
- Nr. 14**   **PAPRASTŲJŲ SKROBLŲ EKSTRAKTAS**
Carpinus betulus
- Nr. 15**   **KAŠTAINIŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Castanea vesca
- Nr. 22**   **SKIAUTĖTALAPIŲ FIKUSŲ EKSTRAKTAS**
Ficus carica
- Nr. 28**   **GRAIKINIŲ RIEŠUTMEDŽIŲ EKSTRAKTAS**
Juglans regia

-
- Nr. 32 VAISTINIŲ MAGNOLIJŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Magnolia officinalis
- Nr. 34 EUROPINIŲ ALYVMEDŽIŲ ŪGLIŲ EKSTRAKTAS**
Olea europaea
- Nr. 35 KALNINIŲ PUŠŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Pinus montana
- Nr. 42 JUODŲJŲ SERBENTŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Ribes nigrum
- Nr. 43 PAPRASTŲJŲ ERŠKĖČIŲ EKSTRAKTAS**
Rosa canina
- Nr. 44 KVAPIJŲJŲ ROZMARINŲ ŪGLIŲ EKSTRAKTAS**
Rosmarinus officinalis
- Nr. 46 PAPRASTŲJŲ AVIEČIŲ EKSTRAKTAS**
Rubus idaeus
- Nr. 51 DIDŽIŲJŲ MAMUTMEDŽIŲ ŪGLIŲ EKSTRAKTAS**
Sequoia gigantea
- Nr. 56 SIDABRINIŲ LIEPŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Tilia tomentosa
- Nr. 58 MĒLYNIŲ EKSTRAKTAS**
Vaccinium myrtillus
- Nr. 59 BRUKNIŲ EKSTRAKTAS**
Vaccinium vitis idaea
- Nr. 60 SODINIŲ PUTINŲ PUMPURŲ EKSTRAKTAS**
Viburnum lantana
- Nr. 62 TIKRŲJŲ VYNMEDŽIŲ EKSTRAKTAS**
Vitis vinifera

9. Leidiniai apie gemoterapiją

1. Fernando Pitera, *Compendio di Gemmoterapia Clinica*, De Ferrari editore, Genova, 1994.
2. Max Tetau, *Gemmotherapy, A clinical guide*, Edition du Detail Inc., 1998.
3. Sorina Soescu, Simona Nițu, Carmen Ponoran, Neli Olah, *Gemoterapia de la A la Z*, Editura Eikon, Cluj, 2008.

www.gemoterapija.lt

